

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Gfv.VII.30.208/2015/7.szám

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Szabó Balázs Gábor Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Szabó Balázs Gábor ügyvéd által képviselt felperesnek az Imre Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Imre András ügyvéd által képviselt alperes ellen kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítása iránt a Fővárosi Törvényszéken 9.G.41.929/2012. számon indult és a Fővárosi Ítéltábla 19.Pf.20.409/2014/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 12.700 (tizenkettőezer-hétszáz) Ft felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak - felhívásra - 70.000 (hetvenezer) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából lényeges tényállás szerint a peres felek 2005. december 8-án svájci frank alapú lakáshitel szerződést kötöttek. A kölcsön összegét a folyósítás napján érvényes, a bank által alkalmazott deviza vételi árfolyamon határozták meg. A felperes által fizetendő törlesztő részlet forintösszegét az alperes által alkalmazott, az esedékesség napját megelőző napon érvényes deviza eladási árfolyamon rögzítették.

A felperes keresetében a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítását kérte. Elsődlegesen annak jogszabályba, a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 213. § (1) bekezdés c), d) és e) pontjába ütközésre hivatkozással, másodlagosan a szerződés I., II.2., II/3.

és III.2. pontjaiban írt feltételek tisztességtelensége miatt a szerződés részleges érvénytelenségét állította. A Ptk. 239/A. §-ra hivatkozással az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazását nem kérte.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, majd ezen álláspontját lényegében módosította. Viszontkeresetében a kölcsönszerződés érvényessé nyilvánítását úgy kérte, hogy a deviza vételi és eladási árfolyam közötti eltérés 1%, a deviza középárfolyamtól +/-0,5 %.

A felperes a viszontkereset elutasítását kérte, arra hivatkozással, hogy annak előterjesztése ebben a perben kizárt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a perbeli szerződést érvényessé nyilvánította úgy, hogy a szerződés részét képező deviza vételi és eladási árfolyam közötti eltérés 1 % - deviza középárfolyamtól +/-0,5 %, a keresetet ezt meghaladóan elutasította. Megállapíthatónak találta, hogy a szerződés a Hpt. 213 § (1) bekezdésének c) pontja alapján semmis, mivel nem tartalmazza az árfolyamrészt mint költséget. Az alperes viszontkeresetét érdemben elbírálvá arra a következtetésre jutott, hogy a Ptk. 237. § (2) bekezdése alapján a szerződés érvényessé nyilvánításának van helye, mivel az érvénytelenségi ok, az árfolyamrés feltüntetésének hiánya kiküszöbölhető volt.

A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének a per főtárgyára vonatkozó részét helybenhagyta. A fellebbezésre tekintettel csak azt vizsgálta, hogy az alperes a viszontkeresetét a Pp. 147. §-a szerint terjesztette-e elő és ennek megfelelően annak érdemi elbírálása az elsőfokú bíróság részéről jogszerűen történt-e. A másodfokú bíróság e körben utalt az 5/2013. PJE határozat 3. pontjára, de mivel ezen iránymutatás meghozatalára az elsőfokú ítélet kihirdetését követően került sor, az elsőfokú bíróság érdemben elbírálhatta a keresettel azonos jogviszonyból eredő viszontkeresetet. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróság által a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontja szerinti érvénytelenség megállapításával, valamint az érvénytelenségi ok kiküszöbölésével, azaz az árfolyamrés feltüntetésével kapcsolatban kifejtettekkel, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét e körben helybenhagyta.

A jogerős ítélet ellen előterjesztett felülvizsgálati kérelmében a felperes a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a kereseti kérelmének helytadó határozat meghozatalát, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy az alperes viszontkeresetét a Pp. 121. § (1) bekezdés c) pontja alapján az elsőfokú bíróságnak azonnal el kellett volna utasítania, mivel

nincs helye feltételes viszontkeresetnek. Ezt az értelmezést támasztja alá az 5/2013. PJE határozat is. Eljárásjogi jogszabálysértésként a Pp. 212. § (1) bekezdésének és a Pp. 206. § (1) bekezdésének sérelmére is hivatkozott annak kifejtése nélkül, hogy ezek mennyiben hatottak ki az érdemi döntésre.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és azt az abban hivatkozott indokok alapján az alábbi indokolás mellett nem találta jogszabálysértőnek.

A Kúria rögzíti: a felülvizsgálati kérelem alapján csak és kizárólag azt vizsgálhatta, hogy a szerződés érvényessé nyilvánításának fennálltak-e a törvényes feltételei a jogerős ítélet meghozatalakor, figyelemmel az 5/2013. PJE határozatban foglaltakra.

Az elsőfokú bíróság 2014. január 10-én megtartott tárgyalásán készült 13. sorszámú jegyzőkönyv szerint az alperes akként nyilatkozott, hogy nem feltételtől függő hatállyal terjeszti elő viszontkeresetét. Ezt a nyilatkozatát fellebbezési ellenkérelmében is megerősítette. A Kúria megítélése szerint az alperes ezen nyilatkozatát helyesen akként kell értelmezni, hogy elismerte: a felperes keresete megalapozott, az adott szerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjába ütközik, így semmis. Ezen nyilatkozatának tartalmára tekintettel az 5/2013. PJE 3. pontjára is figyelemmel jogosult volt viszontkereset előterjesztésére. A perben eljáró bíróságok a hivatkozott PJE határozatnak megfelelően érdemben vizsgálhatták a viszontkeresetet. Mindezek alapján a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott Pp. 121. § (1) bekezdés c) pontjának, illetve az 5/2013. PJE határozatnak a sérelme nem állapítható meg, a jogerős ítélet ezen okból nem jogszabálysértő. Egyébként a Kúria tényként rögzíti, a felek között az elszámolás megtörtént a tisztességtelenül felszámított árfolyamrésnek megfelelő összeget a felperesnek az alperes visszafizette.

A Kúria utal arra, hogy nem vehette figyelembe a 2/2014. PJE határozat 3. pontjában kifejtetteket, mivel a felperes felülvizsgálati kérelmében erre érdemben nem hivatkozott.

A jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt Pp. 221. §-át, illetve 206. § (1) bekezdését sem sérti. A perben eljáró bíróságok indokolási kötelezettségüknek a szükséges terjedelemben eleget tettek, a bizonyítékok mérlegelése és az annak eredményeként megállapított tényállás nyilvánvalóan nem okszerűtlen.

A Kúria mindezekre figyelemmel a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperest a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes - figyelemmel a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdéseire - felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére. A felperes a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 15. §-a alapján köteles az illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

Budapest, 2015. november 17.

Dr.Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó bíró, Dr.Pethőné dr.Kovács András sk. bíró